

Stigende risiko for aldrig at blive forældre blandt mænd og kvinder med kort uddannelse

Mænd, som ikke har opnået højere uddannelse end grundskolen, oplever stigende sandsynlighed for aldrig at blive forældre i både Danmark, Norge, Sverige og Finland. For kvinder tegner sig det samme mønster. Sandsynligheden for barnløshed blandt danske mænd med grundskoleuddannelse har været højere end for andre uddannelsesgrupper for alle årgange født siden 1940. For danske kvinder er det kun tilfældet for grundskoleuddannede født siden 1960. Det viser ny forskning med deltagelse af forskere fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed udført i samarbejde med forskere fra Stockholms Universitet, Åbo Universitet, Universitetet i Oslo og Norges Statistik.

Studiet har kortlagt fertilitet og barnløshed fordelt over uddannel-

Da mænd i gennemsnit bliver forældre i en lidt senere alder end kvinder, undersøger studiet fertiliteten for mænd når de er 45 år gamle, og for kvinder, når de er 40 år gamle. Uddannelsesniveauet for begge køn er målt ved 30-årsalderen.

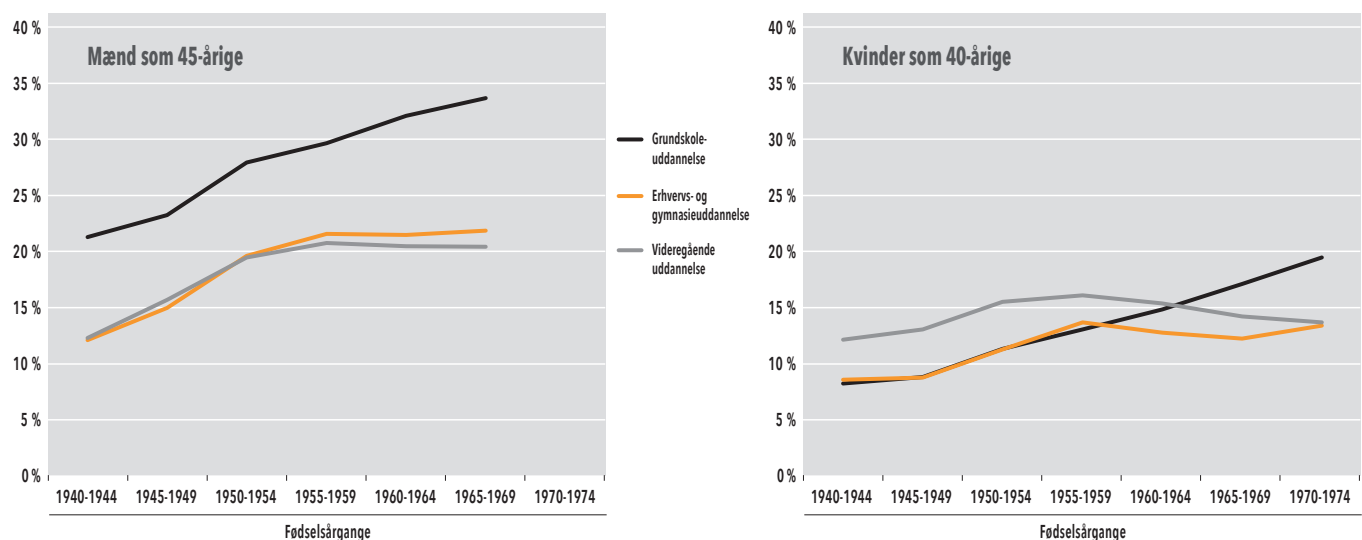
sesniveau for mænd og kvinder født og bosat i Danmark, Finland, Norge og Sverige. På tværs af uddannelsesniveau har forskerne undersøgt udviklingen i risikoen for aldrig at være blevet forældre ved samme alder for mænd født mellem 1940 og 1969 og for kvinder født mellem 1940 og 1974. Ydermere har man beregnet hvor mange børn, mænd havde fået, når mændene fyldte 45, og kvinder, når kvinderne fyldte 40.

Flere barnløse - hyppigst blandt de kortuddannede

Mænd født 1940-44 havde 15 procent sandsynlighed for ikke at være blevet far ved 45-års alderen, hvor den tilsvarende procentdel for mænd født 1950 og frem var 22-24 procent. For kvinder steg sandsynligheden for barnløshed ved 40-årsalderen fra 8 procent for 1940-44-årgangene til 13-15 procent for årgangene født 1950 og frem.

For de senere fødselsårgange er det kun de mænd og kvinder, der har grundskole som højeste opnåede uddannelse, at risikoen for barnløshed bliver ved med at stige over fødselsårgange. Mænd med grundskoleuddannelse har den højeste risiko for barnløshed for alle årgange inkluderet i studiet, stigende fra 21 procent

Andel barnløse i Danmark.

blandt 1940-44-årgangene til 34 procent for mænd med grundskoleuddannelse født 1965-69. Blandt de ældre årgange af kvinder født under og lige efter 2. Verdenskrig er det de højtuddannede, der har den højeste risiko for barnløshed. Men for årgange født 1960 og frem er det kvinder med grundskoleuddannelse, der har den højeste risiko for barnløshed, og risikoen for barnløshed blandt de højest uddannede er begyndt at falde lidt.

For både mænd og kvinder er det gennemsnitlige uddannelsesniveau steget markant henover de fødselsårgange, der er inkluderet i studiet. Derfor har den stigende sandsynlighed for barnløshed blandt folk med grundskoleuddannelse også kun mindre indflydelse på den samlede udvikling i fertiliteten, da færre blandt senere fødte årgange har grundskolen som højest opnåede uddannelse.

Finland skiller sig ud

Resultaterne fra Norge og Sverige spejler i høj grad de danske resultater. Finland skiller sig derimod ud. Hvor det i Finland stadig er mænd med grundskoleuddannelse, der har den højeste risiko for barnløshed, så er risikoen for barnløshed steget henover alle fødselsårgange og med samme antal procentpoint for alle mænd uafhængigt af uddannelsesniveau. Blandt finske kvinder i de tidlige fødselsårgange var det også her de højest uddannede, der havde den største risiko for at være barnløse. For de senest fødte årgange var risikoen for barnløshed den samme uafhængigt af uddannelsesniveaut.

PUBLIKATIONEN:

JALOVAARA, MARIKA, GERDA NEYER, GUNNAR ANDERSSON, JOHAN DAHLBERG, LARS DOMMERMUTH,
PETER FALLESEN & TRUDE LAPPEGÅRD (2017)

EDUCATION, GENDER, AND COHORT FERTILITY IN THE NORDIC COUNTRIES

STOCKHOLM RESEARCH REPORTS IN DEMOGRAPHY 2017: 6

Nyt fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed (ISSN 2446-3086) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning i enheden. Nyhedsbrevet er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Andre udgivelser fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed kan ses på Rockwoolfonden.dk/forskning